

зрънце надежда в опустошениете души на своите събрата и посестрици роми. А и не само на ромите, защото нея я търсят и обичат всички. Тя не подминава протегнатата за милостиня детска ръчичка или старческата длан, в едната ще сложи кифла или геврече, в другата – дребни пари за хлебец, колкото ѝ позволяват възможностите. Затова я знаят, познават я и я споменават с добро. Хората са сигурни, че ще отклика на болката им, няма да я подмине и ако се наложи, ще стигне до царя дори (и в прекия, и в преносния смисъл), за да защити техните права, да ги извоюва.

Веднъж ми попадна един материал на Румяна Николова. Тя разказва за това, как преди години документалистът пътешественик Михаил Огнянов заедно с Джони Пенков, с когото обикновено прави филмите си, били в чужбина. В един музикален магазин видели човек, който старателно изучавал една китара – оглеждал я, допирал ухо до струните – с една дума, личало, че е познавач. Отишли при него и го попитали какъв език говори. „Испански.“ – отвърнал им той. „Значи сте испанец!“ – възкликали те.

– Не, господа! Аз съм циганин от Севиля!

Последното било изречено с невероятна гордост.

И днес много хора включително и аз самата се питаме защо светноизвестен музикант като Ибряма или Джаго от Филиповци, или страхотният цигулар Венци Такев, или изобщо всеки талантлив музикант като онова момче от Севиля да не може да се изправи и с цялото си достойнство да каже:

– Аз съм български ром!

Много надълго и нашироко говорихме с героинята на моето есе за това. Тя е убедена, че това време ще дойде. Наблюдавам пламъчето в очите ѝ, възхищавам се на ентузиазма ѝ и в сърцето ми все повече започва да се разгаря надеждата, че времето на промяната наближава. И знаете ли защо? Защото съм сигурна, че ако например на улицата или в магазина някой попита тази мургава, милovidна и елегантна жена: „Госпожо, вие сте толкова всеотдайна, способна, мъдра и добра. Сигурно живеете в чужбина и имате възможности?...“, тя ще се усмихне, гордо ще се изправи и ще му каже:

– НЕ, АЗ СЪМ ЕДНА РОМСКА ЖЕНА И БЪЛГАРИЯ Е МОЯТА РОДИНА.